

Ölüyüm, dedi Makina bir anda her şey zangırdamaya başlayınca: Bir adam, elinde baston, karşıdan karşıya geçiyordu, birden asfaltın içinden kuru bir çayırıtı yükseldi, adam soruyu anlamayıp tekrar edilmesini bekleyen biri gibi duraksadı, ayaklarının altında yer açıldı: Adamı ve onunla birlikte bir otomobili, bir köpeği, çevredeki tüm oksijeni, hatta yoldan geçenlerin çığlıklarını yuttu. Ölüyüm, dedi Makina ama bunu der demez bütün bedeni âdeta kurduğu cümleye karşı çıktı, ayakları can havliyle geri geri gitti, her adımda kayan topraktan bir ayak boyu uzaklaştı, sonunda yarık kusursuz bir daireye dönüşüp kaldı ve Makina kurtuldu.

Aşağılık kaypak şehir, diye söylendi, hep o bodrum katına geri dönme derdinde.

Yerin cinnetleriyle ilk tanışmasıydı bu. Kurşun izleriyle ve beş yüzyıllık doymak bilmez gümüş iştihasının eseri tünellerle delik deşik olan Küçük Şehir’de bazen talihsizin biri çıkar, üstü kapatılmış o rezil işleri böyle yanlışlıkla yeniden ortaya sererdi. Bazı evler çoktan yeraltını boylamıştı, bir futbol sahası ve boş bir okulun yarısı da öyle. İnsan kendi başına gelinceye kadar böyle şeyler hep başkalarının başına gelir sanıyor, dedi kendi kendine. Yarığa bir göz attı, bir an o karanlık yolu boylayan talihsizin yerine koydu kendini, Güzel yol, dedi hiç ironi yapmadan, sonra usulca mırıldandı:

Ben Şu iŐimi bitirmeye bakayım en iyisi.

Annesi Cora onu çağırıp, Hadi Şu kaağı al, erkek kardeşine götür, demiŐ ve eklemiŐti: Kız, seni göndermek hiç hoŐuma gitmiyor ama başka kime gveneyim, bir erkeğe mi? Sonra onu kucaklamıŐ ve göğsüne bastırıp öylece tutmuŐtu, dramatize etmeden, gözyaŐı dökmeden, çünkü Cora'nın tarzı buydu: İnsan iki adım tesindeyken bile kendisini hep onun sinesinde, geniŐ ve dolgun boynunun gölgesindeki o esmer memelerinin arasında hissederci, insana korunup kollandığını hissettirmek için bir söz syemesi yeterdi. Küçük Şehir'e git, patronların yanına uğra, diye devam etmişti, onlar için çalıŐabileceęini söyle, yolculuğunda sana yardımı olurlar.

İlk nce Bay Dabilyu'ya gitmesi için hiçbir neden yoktu ama bir susuzluk hissi Makina'yı Bay Dabilyu'nun bulunduğu yerden yükselen dumana yöneltti. Toprağı tırnaklarının arasında dahi hissedebiliyordu, sanki çukuru boylayan kendisiydi.

Makina giriŐte bekleyen deliŐiŐek, gururlu delikanlıyla bir keresinde soyunmuŐtu. Bu mevzularda sıkça baŐa geldiği üzere her Şey biraz beceriksizceydi ama erkekler, hem de hepsi, bu iŐte çok iyi olduklarını sandığından ve bu tip de onunla çok açık biçimde uvalladığından o günden beri ne zaman rastlaŐsalar gözlerini kaırırđı. Makina önünden yavaŐa yürüdü, oğlan sanki Yo, yo, olmaz ya da Sen olmaz, hayır, hayır, sen giremezsin diyecekmiŐ gibi vezneden başını uzattı: Ama yalnızca üç saniye sürdü bu çaresizlik, çünkü

Makina hiç durmadı, oğlan da bunların hiçbirini söyleyemedi, Makina onu geçip Türk hamamının içine ilerledikten sonra oğlan bu konuda çok katıymış gibi gözlerini dikmekle yetindi yalnızca.

Bay Dabilyu kk mavi damarlarla bezeli soluk yuvarlaklığı içinde neşeli bir görüntüydü, bütün gün buhar odasında dururdu. Gazetenin sabah baskısının fayansa yapışmış sayfalarını okuyor, okuduklarını tek tek soyup atıyordu. Makina'ya hiç şaşırmadan baktı. Ne oldu? dedi. Makina, Bira mı? Olur, diye karşılık verdi. Bay Dabilyu ayakucundaki buz kovasından bir bira çıkardı, eliyle kapağını açıp ona uzattı. İki de yarışıyorlarmış gibi şişeleri dikti. Sonra bir süre dışarındaki su ile içlerindeki su arasında süren çekişmenin keyfini çıkardılar sessizce.

Hanımefendi nasıl? diye sordu Bay Dabilyu.

Cora uzun zaman önce Bay Dabilyu'ya yardım etmişti, Makina neler yaşandığını tam bilmiyordu, sadece Bay Dabilyu'nun o zamanlar kaçak olduğunu ve Cora'nın tehlike geçinceye kadar onu sakladığını biliyordu. O zamandan beri Cora'nın söylediği her söz onun için bir emirdi.

Yaşıyor işte, bilirsiniz, hep böyle der.

Bay Dabilyu başıyla doğruladı, sonra Makina ekledi: Beni sizden bir ricada bulunmam için gönderdi, ve eliyle gideceği yn işaret etti.

Geçecek misin? diye sordu Bay Dabilyu. Makina başıyla onayladı.

Tamam, şimdi git, ben haber gönderirim, oraya vardığında adamım seni geçirir.

Kim?

O seni tanır.

Tekrar sessiz kaldılar. Makina'ya bedenindeki tüm suyun derisinin altından yüzeye doğru tırmanışını duyabiliyormuş gibi geldi. Güzeldi, Bay Dabilyu'yla sessiz kalmak hep hoşuna gitmişti; onu ilk tanıdığı zamandan, bir deri bir kemik halde korkmuş bir hayvan gibi saklandığı yere pulque ve kuru et götürdüğü günlerden beri. Ama şimdi gitmesi gerekiyordu, yalnızca yapması gereken şeyler olduğu için değil, aynı zamanda ne kadar iyi anlaşılırsa anlaşsınlar aslında oraya giremeyeceğini bildiği için; istisna olmak başkaydı, kuralları değiştirmek başka. Makina teşekkür etti, Bay Dabilyu, Lafı mı olur kızım, dedi ve Makina oradan hariç oldu.

Bay He'yi nerede bulacağını biliyordu ama içeri girip giremeyeceğinden emin değildi, mekânın girişinde bekleyen tipi yine tanıyordu, ona kabul etmediği çiçekler gönderen bir uğursuzdu, Makina onun ne mal olduğunu iyi bilirdi. Başka bir sürü marifeti bir yana, Bay He'nin emriyle bir kadını öldürüp petrol varili içinde yol kenarına attığı söylenirdi. Doğru mu, diye sormuştu kendisine kur yaptığı sıralar, o da, Doğru olsa ne olmasa ne, sonuçta hepsine aradığı zevki tattırıyorum, demişti. Bunu eğlenceli bir şeymiş gibi söylemişti.

Mekâna geldi. Tabelada Pulquería Raskolnikova yazıyordu. Hemen altında da eleman vardı. Bunun önünden öyle salınarak geçemezdi, bu yüzden karşısına geçti ve, Sor bakalım beni kabul edebilir mi, dedi. Eleman onu buzdan bir nefretle süzdü, başını tamam anlamında salladı ama yerinden kıpırdamadı; ağzına bir sakız attı, bir süre çiğnedi, tükürdü. Makina'ya biraz daha baktı. Sonra isteksizce, sırf azıcık daha zaman geçsin diye gidip işeyecekmiş gibi arkası-

nı döndü; mekâna girdi, geri geldi, duvara yaslandı. Hiçbir şey demeden öylece durdu. Sonunda Makina püflöyince, Eee, girecek misin? dedi.

İçeride en fazla beş sarhoş vardı. Emin olmak kolay değildi, çünkü sanki sırayla yerdeki talaşın içine yüzükoyun düşüyorlardı. Mekân olması gerektiği gibi sidik ve fermente meyve kokuyordu. Arka tarafta bir perde önemli insanları pisliklerden ayırıyordu: Yalnızca bir kumaş parçası olmasına rağmen bu özel alana kimse izinsiz girmiyordu. İçeriden Bay He'nin, Hadi sallanma, dediğini duydu.

Perdeyi yana çekince altın ışıltısı ve kuş baskılı bir gömlekle karşılaştı; kiralık katillerinden üçüyle domino oynayan Bay He'ydi bu. Tüm katiller birbirine benziyordu, hiçbirisinin onun bildiği bir adı yoktu ama hepsinin tabancası vardı. Kırk beş kalibre katil Bay He'nin eşiydi, otuz sekiz kalibre katillere karşı oynuyorlardı. Bay He'nin elinde üç taş vardı, oynamayı bırakmadan yan gözle Makina'ya baktı. Onu oturmaya davet etmeyecekti.

Kardeşime bir meseleyi halletmesi için gitmesi gereken yeri siz söylemiştiniz, dedi Makina, şimdi ben de oraya gideceğim, onu aramak için.

Bay He taşları yumruğunun içine aldı ve bu sefer dosdoğru ona baktı.

Geçeceksin demek? dedi keyiflenerek, yanıt belli olmasına rağmen. Makina evet diye yanıtladı.

Bay He insan kılığına girmiş bir yılanın bacaklara dolanışını andıran bir doğallıkla, uğursuzca gülümsedi. Makina'nın bilmediği bir dilde bağırdı, barmen perdenin arkasından başını uzattı, Kıza bir küçük pulque getir, dedi.

Barmenin kafası kaybolunca, Tabii ki olur kızım, dedi, tabii ki olur... Benden yardım istiyorsun, doğru mu? Ne kadar gururlu olsan ve bunu açık açık söyleyemesen de benden yardım istiyorsun ve ben, iyi bak bana, ben sana, *tabii ki olur*, diyorum.

Şimdi darbe gelecekti. Bay He binmeyeceği eşeğe semer vurmazdı. Bay He gülümsüyor, gülümsüyor ama pantolonlu bir sürüngen olmayı asla bırakmıyordu. Annesiyle bu patronun kim bilir ne tür bir ilişkisi vardı. Konuşmadıklarını biliyordu ama bunu nüfuzundan gelen kibrine yoruyordu. Birisi Cora'yla akraba olduklarını ima etmişti, bir başkası da aralarında eski bir husumet olduğunu, ama o hiç sormamıştı, çünkü Cora ona söylememişse mutlaka bir nedeni vardı. Yine de Makina ortamda dalgalanan pis havayı hissedebiliyordu. Şimdi darbe gelecekti.

Senden sadece bir şey götürmeni isteyeceğim, küçük bir şey, onu bir ahbabımıza teslim edeceksin, o da seni kardeşine yönlendirecek.

Bay He otuz sekiz kalibre katillerden birine eğilip kulağına bir şey söyledi. Katil kalktı ve özel kısımdan hariç oldu.

Barmen ağzına kadar pulque dolu koca bir bardakla belirdi.

Bana ceviz pulque'si getir, dedi Makina, soğuk olsun, bu köpüklü boktan şeyi de al götür.

Biraz aşırıya kaçmış olabilirdi ama bir çıkıntılık yapması gerekiyordu. Barmen başıyla onaylayan Bay He'ye baktı ve yenisini getirmeye gitti.

Katil altın rengi kumaşa sarılı küçük bir çıkınla geri döndü, bir çift tamal alacak kadar küçük bir şeydi, Bay He'ye

uzattı, o da emaneti iki eliyle kavradı.

Çok basit, çok küçük bir şey senden istediğim, tırsacak bir şey yok, tamam mı?

Makina başıyla onayladı ve çıkını tuttu ama Bay He bırakmadı.

Önce şu pulque'ni yuvarla, dedi elinde hazırladığı içeceklerle görünen barmeni işaret ederek. Makina bir elini yavaşça uzattı, ceviz pulque'sini sonuna kadar içti ve o şekerli topraksı tatla bağırsaklarının guruldadığını hissetti.

Şerefe, dedi Bay He. Ancak o zaman bıraktı paketi.

İnsan başkalarının eteğinin altını kurcalamaz.

İnsan başkalarının işleri hakkında sorular sorup durmaz.

İnsan bazı mesajları taşıyıp bazılarını unutulmaya bırakmaz.

İnsan kapıdır, kapıdan geçen olmaya kalkmaz.

Bu kurallara riayet ederdi, bu yüzden Köy'de ona saygı duyarlardı. Kilometrelerce kilometrelerce çapta bir alana hizmet veren tek telefona sahip küçük bir santralde görevliydi. Telefon çalardı, o yanıtlardı, ona falankesi ya da filankesi sorarlardı, o da, Hemen gidip çağırıyorum, az sonra yeniden ara, telefonu kendisi açsın ya da sana ona hangi saatte ulaşabileceğini söylerim, derdi. Bazen arayanlar civardaki köylerden olurdu, o zaman kendi dilinde ya da Latin dilinde yanıtlardı. Bazen, gittikçe de daha çok, Gabacho topraklarından ararlardı, bunlar çoğu zaman köylerinde konuşulan dili artık unutmuş olurdu, onları oradaki yeni dillerinde yanıtlardı. Makina bu üç dili de konuşur, üçünde de susmasını bilirdi.

Patronların sonuncusu Casino isimli bir restoranın sahibi idi, burası yalnızca geceleri açılır, günün geri kalanında mekânın sahibi Bay Q, o büyük dikdörtgen pencerelerin altında ahşap parkeleri ışıldayan yüksek tavanlı salonun ortasındaki tek masaya kurulus sessizce gazetesini okusun diye boş tutulurdu. Makina'nın Bay Q'yla kişisel bir mazisi de vardı: İki yıl önceki belediye başkanlığı seçimlerinde Bay He ile Bay Q'nun adamları birbirini maçete darbeleriyle parçalayacak raddeye gelince ikisi adaylıkları paylaşmak için pazarlıklara girişmiş, Makina da acil mesajları ileten ulak olarak Bay Q'nun yanında çalışmıştı. Anlaşmanın dışına çıkan heyecanlı bir tip gecenin bir yarısı Makina tarafından aktarılan sözleri duyunca (Makina o mesajları anlasa da anlamazdı) birden çekilmeye karar verir, bir köyün reisi surat-sızın önde gideniyken kendisine gönderilen zarfın içine göz attıktan sonra şeker gibi birisi oluverirdi. Sonunda ödünler ve kemikler Makina'nın aracılığıyla patronlar arasında pay edilince her şey şaşırtıcı bir kolaylıkla çözüldü.

Bay Q kesinlikle şiddete başvurmazdı –en azından bunu söyleyebilecek kimse yoktu– sesini yükselttiği de hiç duyulmamıştı. Nasıl olursa olsun, sonuçta Makina ne boş hayallere kapılmış ne de siyasi oyunlara bulaşmaktan suçluluk duyarak uykularından olmuştu; mesaj taşımak onun bu dünyaya karışma biçimiydi.

Casino ikinci kattaydı, aşağıdaki kapıda bekleyen kimse yoktu; neden olsundu, kim cüret edebilirdi buna. Ama Makina'nın da randevu isteyecek vakti yoktu, tanıyanlar onun zorda kalmadıkça kimseyi bu şekilde rahatsız etmeyeceğini

bilirdi. Geçişini ve kardeşini nasıl bulacağını ayarlamıştı, şimdi de dönmesine yardım edecek birisi olacağından emin olmak istiyordu; oraya yerleşme niyeti yoktu ama orada gereğinden fazla kalan bir arkadaşının başına gelenleri yaşamak da istemiyordu, arkadaşı evinden fazla uzak kalmıştı, bu belki bir gün, belki bir saatti ama her halükârda döndüğünde her şeyi aynı bulsa da artık başka olduklarını, her şey benzer görünse de artık aynı olmadıklarını görmesine yetecek kadar fazlaydı: Annesi artık annesi değildi, kardeşleri artık kardeşleri değildi, söylemesi zor isimlere sahip, alakasız tavırlı insanlardı, sanki onları artık var olmayan asıllarından kopyalamışlardı; artık havanın bile içini başka türlü ısıttığını söylemişti ona.

Merdivenleri çıktı, aynalı koridoru geçti, salona girdi. Bay Q oradaydı, hep olduğu gibi baştan aşağı siyahlar giyinmişti; arkasında iki vantilatör, masasında politika sayfası açılmış bir ulusal gazete vardı. Yanında bembeyaz bir fincanda simsiyah kahvesi. Aynalı koridordan hariç olduğu anda Bay Q zaten onu bekliyormuş gibi bakışlarını gözlerine sabitledi, karşısına geçtiğinde başını Oturun manasında bir milim kadar eğdi. Birkaç saniye sonra, hiçbir şey söylenmeden, üniformalı bir garson masaya onun için de bir kahve getirdi.

Koca Chilango'ya gidiyorum, dedi Makina; Bay Q'nun karşısında girizgâhlarla, saygı gösterileriyle işi uzatmasını gerektirecek bir durum yoktu; onun tıkr tıkr işleyen kendi dünyası varken haberlerin üzerinden geçmesi bile zaman kaybıydı, yine de ekledi: Otobüsle, ailevi bir meseleyi çözmek gerekiyor.

Geçeceksin, dedi Bay Q. Sormuyordu. Nasıl bu kadar çabuk haber aldığını bilmenin yolu yoktu.

Geçeceksin, diye tekrar etti Bay Q, şimdi bir emir gibi geliyordu kulağa. Geçeceksin, ıslanacaksın, aşağılık tiplerle muhatap olacaksın; umutsuzluğa kapılacaksın ama güzel şeyler de göreceksin ve sonunda kardeşini bulacaksın, ne kadar üzülse de nihayet varman gereken yere varacaksın. Orada ihtiyaç duyduğunda sana yardım edecek insanlar olacak yanında.

Her şeyi büyük bir kesinlikle söyledi, hiç vurgulamadan, fazladan tek bir kasını bile oynatmadan. Konuşmasını bitirince Makina'nın bir elini tuttu, onu yumruğunun içine aldı ve, Bu senin canın, dedi, anlıyor musun?

Bay Q gözlerini bile kırpmadan bakıyordu. Işık kahvelerinin üzerindeki buharı enlemesine süpürüyor, salonu keskin bir aromayla dolduruyordu. Makina teşekkür etti ve oradan hariç oldu.

Aynalı koridorda Bay Q'nun söylediklerini düşünmek için bir an duraksadı: Bazen Bay He'nin kaba kelimelerini tercih ediyordu, bazen de Bay Dabilyu'nun konuşurkenki o ağır, törensi havasını; ama Bay Q'da hiç boş yoktu, Makina anlamlarını tam olarak çözemesi de söylediği her söz ağızdan ağır birer taş gibi dökülüyordu.

Aynalara baktı: Karşısında sırtı vardı; arkasına baktı: Kıvrım kıvrım ilerleyen ve hiç bitmeyen önünü gördü, sanki onu eşikleri takip etmeye davet ediyordu. Sanki tüm o eşikleri geçerse sonunda kıvrıla kıvrıla gitmek istediği yere varacaktı ama o yere güvenmiyordu.